Radikale B

Valgprogram 2025

Radikale B

Indledning

Kommunalvalget i 2021 markerede et skifte på Frederiksberg. Radikale Venstre fik sammen med 'den grønne koalition' flertal for en ny politisk retning, og de sidste fire år har vi allerede set mange positive forandringer.

Vi har arbejdet aktivt for at genoprette kommunens økonomi efter flere års underfinansiering, så vi både nu og i fremtiden kan tilbyde Frederiksbergs borgere et tilstrækkeligt serviceniveau.

Vi har forpligtet os på at efterlade en grønnere by end den, vi overtog – og vi er allerede i gang med at plante flere træer og at anlægge en stor park i Hospitalshaven. Desuden har vi indført et grønt regnskab for byen og vedtaget en klimahandlingsplan sammen med alle kommunalbestyrelsens partier.

Vi har prioriteret investeringer i kommunens børn og unge og sikret midlerne til, at der kan være højst 24 elever i hver nyopstartet børnehaveklasse fra skoleåret 2024/2025. Vi har fået afsat penge til skolemad på de første folkeskoler og er nået langt med at sikre, at der er plads til alle børn i vores skoler og daginstitutioner – også dem med særlige behov.

Radikale Venstre vil i den kommende valgperiode bygge videre på de fremskridt, vi har opnået. Dette valgprogram beskriver den udvikling, vi ser for Frederiksberg. Vores by skal udvikle sig i en bæredygtig retning for både mennesker og naturen, og den skal fortsat være et af Danmarks mest attraktive steder at leve og drive virksomhed.

Byens arealer skal derfor prioriteres til grønne områder og natur frem for parkeringspladser, og cyklister og gående skal have mere plads i byens trafik.

Vi skal sikre et sundt liv for alle generationer, og derfor skal vi forebygge ensomhed, tænke sundhedsfremme ind alle steder og sikre både den bedste start på livet og det bedste seniorliv.

Vi skal prioritere investeringer i vores børn og unge, så de kan møde veluddannede pædagoger og lærere, gå i gode fritidsinstitutioner og have de bedste muligheder for at lege – særligt udendørs. Og så skal byens unge have mulighed for at påvirke fremtiden for deres by.
Endelig skal vi sikre, at flere har mulighed for – og råd til – at bo, arbejde og leve på Frederiksberg. Byen skal kunne rumme forskellige boligformer, tilbyde de bedste rammer for erhvervslivet – og tilbyde borgerne et mangfoldigt kultur- og fritidsliv.

For Radikale Venstre er det vigtigt, at vi så vidt muligt fortsætter den nye politiske kultur for bredt samarbejde, når vi skal udvikle Frederiksberg. Klimahandlingsplanen er et godt eksempel på, at vi i enighed har tegnet de store linjer for kommunens udvikling. Desuden skal vi fortsætte med at inddrage både borgere og eksperter, så vi får de bedste løsninger for byens borgere.

God læselyst!

Den grønne by

Radikale Venstre ønsker et Frederiksberg, hvor mennesker og naturen er i centrum, så alle borgere har en grøn by at leve i. Byens arealer skal prioriteres til grønne områder, levende pladser og caféområder frem for parkeringspladser, mens cyklister og gående skal have mere plads end bilerne i storbyens trafik. Byens udvikling tager højde for det ændrede klima og har fokus på renoveringer, genbrug og grønne valg. For Radikale Venstre hænger naturen tæt sammen med et sundt og godt liv.

Det har vi allerede gjort:

- **Mere biodiversitet og grønne byrum:** Vi har forpligtet os på at efterlade en grønnere by end den, vi overtog. Derfor har vi vedtaget 'det Frederiksberggrønne regnskab'. Når vi bygger, sørger vi for, at området bliver mere grønt, end det var før. I budgettet for 2025 har vi afsat 25 mio. kr. til at gøre byen grønnere - blandt andet ved at plante 150 flere træer og anlægge en park i Hospitalshaven.

- **Bedre forhold for cyklister:** Radikale Venstre arbejder for bedre forhold for cyklister og er blandt andet lykkedes med at få vedtaget et forsøg med grøn bølge for cyklister på Gammel Kongevej.

- **Grønne indkøb:** Radikale Venstre har fået gennemført, at kommunen ved sine indkøb skal vælge den grønneste løsning, når der ikke er afgørende forskel på prisen.

- **Mere delebilisme:** Radikale Venstre vil have bedre vilkår for delebilisme, og i den seneste periode har vi fået flere faste stampladser til delebiler.

- **Et liv i trit med naturen:** Alle børn og unge i byen skal vokse op med et kendskab til og forståelse for naturen. Derfor har det været vigtigt for Radikale Venstre at redde vores naturvejlederordning, ligesom vi har sikret en udvidelse af Haver til Mavers skolehave-aktiviteter, så alle Frederiksbergs folkeskoleelever får undervisning i madens vej fra jord til bord.

- **Ny klimahandlingsplan vedtaget i enighed:** Kommunalbestyrelsen har vedtaget en ny klimastrategi med høje ambitioner om at indføre lavtemperaturfjernvarme og udfase biomasse som varmekilde til fordel for grøn strøm. Der er særligt på at reducere klimabelastningen fra forbrug hos såvel borgere, virksomheder og kommunen, blandt andet ved at gøre det lettere at leve mere grønt.

- **Støtte grønne civilsamfundsaktiviteter:** Vi har sikret økonomisk støtte til de foreninger og borgergrupper, som arbejder med grøn omstilling fx Det Bæredygtige Forsamlingshus og grønne gårdlaug.

Det vil vi gøre:

Grønne byrum og biodiversitet

I en storby er der rift om pladsen - og der er ikke plads til det hele. Men for Radikale Venstre er der ingen tvivl: vi prioriterer træer og grønne områder over parkeringspladser. Vi skal skabe flere grønne byrum, legepladser og plads til borgerne, som indbyder til fællesskab og bevægelse, og hvor vi kan samles.

Radikale Venstre vil give plads til mere vild natur i vores by.

Derfor skal der plantes flere træer, og der skal etableres flere grønne åndehuller. Desuden skal vi bruge bygningernes tage og facader til beplantning for at sikre mere biodiversitet. På de kommende budgetter vil vi afsætte penge til puljer, hvor boligforeninger kan få økonomisk hjælp til beplantning af deres tage og facader.

Klimatilpasning

På Frederiksberg skal vi forberede os på klimaforandringerne, for vandet kommer - både ovenfra og nedenfra. Vi er allerede i gang med en omfattende klimatilpasning, særligt regnvandssikring. Radikale Venstre vil arbejde for, at klimatilpasningen primært sker ved overfladeløsninger, som både er mindre ressourcekrævende, klimabelastende, og som styrker biodiversiteten.

Radikale Venstre arbejder desuden for, at byen i højere grad tilpasses til de stigende temperaturer, som kan blive endnu højere i de tætbebyggede områder (varmeøeffekten). Derfor skal vi plante flere træer og reducere omfanget af asfalt- og betonoverflader, som er med til at holde på varmen. Desuden vil vi opsætte flere vandposter i byen.

Prioritere cyklister, gående og kollektiv trafik

Radikale Venstre står fast på at prioritere cyklister og gående før biler. Vi ønsker en by, hvor det bliver det naturlige førstevalg af cykle, gå eller rejse med offentlig transport i hverdagen på Frederiksberg. Derfor vil vi blandt andet arbejde for en cykelsti på Frederiksberg Allé, og vi vil arbejde for, at alle børn kan gå og cykle til skole ad sikre skoleveje.

Det betyder også, at biltrafikken skal fylde mindre på Frederiksberg. Vi vil skabe grønne trafikøer, hvor der spærres for gennemkørende biltrafik, så cyklister, gående og det lokale byliv får plads. Vi vil sænke fartgrænsen for biler overalt i kommunen og prioritere plads til delebiler, herunder flere stampladser til delebiler. Desuden vil vi skabe zoner uden fossile emissioner (nulemmissionszoner), indtil biltrafikken på Frederiksberg er helt fossilfri - og det skal helst være i 2030.

Flere busser og hyppigere afgange på eksisterende ruter vil gøre det nemmere at vælge den kollektive trafik frem for bilen. Især vil vi arbejde for at forbedre bustrafikken i den vestlige del af Frederiksberg, som hidtil har været underprioriteret.

Gør det lettere at nedlægge parkeringspladser

Radikale Venstre vil gøre det lettere for boligforeninger at nedlægge parkeringspladser i deres gårde for at erstatte disse med grønne områder for beboerne. Desuden vil vi fjerne krav om etablering af parkeringspladser, når borgere vil udnytte tagetager i eksisterende bygninger.

Ned med Bispeengbuen, frem med åen

Radikale Venstre har i mere end 10 år kæmpet for at åbne Ladegårds Å. En grøn og blå kile ved grænsen mellem Frederiksberg og Nørrebro vil erstatte skygge og beton med et attraktivt byrum, til gavn for mennesker, klimatilpasning og reduktion af varmeøeffekten. Sammen med København ønsker vi derfor en delvis nedrivning af Bispeengbuen. Trafikken skal samles på den nordlige bro og der skabes plads til et rekreativt byrum med grønne og blå elementer. Vi arbejder videre - og det haster!

Genbrug af materialer
Radikale Venstre arbejder aktivt for at nedbringe ressourceforbruget i byen. Vi skal gøre det nemt og attraktivt at genbruge og genanvende materialer, så vi så vidt muligt undgår affald. Det nye genbrugscenter ved Bispeengbuen skal udvides med lokale genbrugsstationer, reparationsværksteder og byttecentraler, herunder en kommunal materialebank for møbler og andet inventar fra offentlige institutioner til genbrug. Desuden vil vi etablere en genbrugsordning for kaffekopper og andet take away-emballage.

Genanvendelse af affald
Det affald, vi producerer, skal genanvendes, og det kræver sortering. Men vi kan gøre det mere effektivt end de 10 fraktioner, som landets borgere i dag skal sortere sit affald i. Sorteringssystemet tager plads i køkkenet, men også i gårdområder - plads, vi gerne vil bruge til ophold, leg og beplantning. Derfor vil Radikale Venstre arbejde for, at Frederiksberg Kommune skal undersøge mulighederne for central sortering af vores affald, blandt andet ved at indhente erfaringer fra andre kommuner og lande.

Grønne indkøb
Radikale Venstre ønsker at øge målsætningen i klimastrategien fra 2025 om 10 pct. CO2-reduktion for kommunale indkøb. En af metoderne er skyggepriser, hvor man indregner CO2 belastningen til at understøtte valg af projekter og produkter. Men vi kan blive endnu grønnere, for grønne indkøb handler også om at minimere skadelig kemi, fremme biodiversitet og om cirkulære løsninger. I de kommende budgetter vil vi prioritere, at bæredygtighed og kvalitet vægtes højere end prisen i udbudsprocesser. Bæredygtige indkøb skal også vægte den sociale bundlinje, herunder arbejdstagerforhold, påvirkning af lokalsamfundet og samarbejde med lokale aktører, bl.a. universiteter og uddannelsesinstitutioner.

Bygningsrenovering og energieffektivisering af boligmassen
Det er afgørende for en bæredygtig udvikling af byen, at vi bevarer byens bygninger frem for at rive ned og bygge nyt. Derfor mener Radikale Venstre, at det skal være et bærende princip på Frederiksberg, at eksisterende bygninger altid renoveres, hvor det er muligt, frem for at blive erstattet af nybyggeri. Desuden vil vi undersøge mulighederne for hurtigere sagsbehandling af private borgeres energirenoveringer af deres ejendomme.

Radikale Venstre vil stille krav om energioptimering i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder på kommunens egne bygninger. Kommunen har et stort efterslæb på vedligeholdelse, og der er masser af muligheder for at blive grønnere, når vi tager fat på arbejdet. Ud over de afsatte midler på budgetterne for 2024 og 2025 vil vi investere yderligere i energirenovering i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder på bygningers klimaskærm og energisystemer

Et sundt liv for alle generationer

Radikale Venstre vil skabe et Frederiksberg, hvor alle borgere kan leve et sundt liv - hele livet. Vi vil sikre den bedste start på livet for alle byens børn, og at de hele livet har rammerne for psykisk og fysisk trivsel. Vi vil sikre lighed i sundhed, uanset baggrund og ressourcer, og at alle borgere kan leve et liv med bevægelse og adgang til stærke fællesskaber, så ingen skal være ensomme. Når vi bliver ældre, er vi stadig forskellige, og derfor skal et seniorliv på Frederiksberg være en mulighed for et aktivt liv, mens ældreplejen skal give plads til den enkelte med tilbud om forskellige boformer.

Det har vi allerede gjort:

- **Styrket seksualundervisning:** På budgettet for 2024 har Radikale Venstre fået gennemført, at elever i 6. klasse får tilbudt et forløb med seksualundervisning.
- **Nye seniorboligfællesskaber:** I den seneste periode har vi vedtaget at bygge andelsboliger med seniorboligfællesskab ved på Gravens Rand på Søndre Fasanvej, og yderligere to seniorboligfællesskaber er på vej på Nordre Fasanvej.
- **Renere luft:** I den seneste periode har vi vedtaget at forbyde ældre brændeovne, ligesom busserne på kommunens busruter nu kører på el.
- **Ny socialpolitik:** Vi har vedtaget en ny socialpolitik, som tager afsæt i principperne for recovery-orienteret rehabilitering. Kommunen skal således tilbyde udsatte borgere en støtte, der har fokus på, at borgeren kan leve sit liv med størst mulig selvstændighed.

Det vil vi gøre:

Sundhedsfremme som bærende princip

Frederiksberg skal være en by, hvor det er nemt at leve et sundt liv, og hvor færre bliver syge. Radikale Venstre prioriterer derfor forebyggelse og sundhedsfremme højt, og vi vil arbejde for, at sundhedsfremme tænkes ind alle steder - også i forbindelse med fx byplanlægning, uddannelse og arbejdsmarkedet. Derfor skal vi udarbejde en folkesundhedsplan for Frederiksberg. En sådan plan skal tage højde for de mange forhold, som kan forbedre borgernes trivsel, forebygge psykiske og somatiske sygdomme og reducere uligheden i sundhed.

Forebygge ensomhed på tværs af generationer

Radikale Venstre vil arbejde for at sikre adgangen til stærke fællesskaber for alle borgere på Frederiksberg, fordi ensomhed kan have konsekvenser for både det fysiske og psykiske helbred. Derfor vil vi fx fortsat have en ordning med forebyggende hjemmebesøg for kommunens seniorer, og vi vil sikre, at borgere, der har brug for det, henvises til muligheder for socialt samvær, for eksempel når de er i kontakt med deres læge eller ved ansøgning om hjælpemidler. For de unge vil vi styrke samarbejdet med foreninger, som skaber mødesteder for unge, fx Ventilen og GirlTalk.

Styrke indsatsen i barnets første 1000 dage

Radikale Venstre vil styrke indsatsen i de første 1000 dage af barnets liv, fordi vi ved, at de første tre år har afgørende betydning for barnets sundhed og muligheder senere i livet. Vi vil opprioritere sundhedsplejen og skabe flere kontaktpunkter mellem forældre og sundhedsplejersker, blandt andet ved hjemmebesøg, som allerede under graviditeten kan opspore risikoen for fødselsreaktioner hos forældrene. Og så vil vi videreføre Familiehuset, som hjælper socialt udsatte gravide og småbørnsfamilier, efter 2026.

En tidlig indsats mod nikotinforbrug

Forebyggelse af sundhedsproblemer er en livslang indsats - men det begynder hos børn og unge. Radikale Venstre vil arbejde for en målrettet forebyggelse af nikotinafhængighed hos kommunens unge. Blandt andet skal vi styrke forebyggelsesindsatsen i skoler og klubber, som skal være reelt nikotinfrie, og det skal ske i samarbejde med forældre, personale og fagprofessionelle.

Et liv med idræt og bevægelse

Bevægelse er en del af et sundt liv. Radikale Venstre vil derfor arbejde for, at både børn og voksne har adgang til et varieret udbud af idræts- og bevægelsestilbud, og at der er en lav tærskel for at deltage og bevæge sig. Byrummet skal kunne bruges til bevægelse, eksempelvis ved udendørs bevægelseszoner. Vi vil desuden sikre flere muligheder for, at haller og gymnastiksale er tilgængelige for borgere, som ønsker at dyrke idræt - uden krav om foreningsmedlemskab.

Ældrepleje med plads til den enkelte

Ældreplejen på Frederiksberg skal afspejle, at selvom vi bliver ældre, er vi stadig forskellige. Radikale Venstre vil arbejde for flere typer af boformer for seniorer, for eksempel seniorbofællesskaber eller lokalplejehjem. Der skal samtidig være mulighed for støtte til at blive i eget hjem længst muligt, blandt andet ved hjælp af velfærdsteknologi. Teknologien kan aldrig erstatte nærvær fra uddannet plejepersonale, som kender borgeren, men teknologien kan give både frihed og tryghed, fx ved en digital monitorering af borgerens sundhed. Endelig vil vi arbejde for hurtigere udredning af demens, adgang til demensvenlige miljøer for den ramte borger og målrettet støtte til de pårørende.

Et seniorliv med muligheder
Radikale Venstre vil sikre, at den voksende gruppe af ældre og seniorer på Frederiksberg kan leve et liv med høj livskvalitet, muligheder og fællesskaber. Kommunen skal gå forrest og sikre fleksible arbejdstider sidst i arbejdslivet, og kommunen skal udbyde seniorjobs, hvor der drages nytte af seniorers motivation og erfaring. Samtidig skal vi sikre gode muligheder for deltagelse i samfundet og i stærke fællesskaber, for eksempel ved etablering af "De frivilliges hus", hvor frivillige foreninger kan mødes. Desuden skal 'frivillighedsbank' hvor man kan finde muligheder for at engagere sig, knyttes til "De frivilliges hus".

Sikre lighed i sundhed
Radikale Venstre mener, at det er afgørende at opnå reel lighed i sundhed for alle kommunens borgere. Derfor vil vi arbejde for en fremskudt sygeplejefunktion i udsatte boligområder, så man kan sikre tidlig opsporing og behandling af sundhedsproblemer. Vi vil fastholde det gode samarbejde mellem kommunens sundhedscenter og foreninger, som der kan henvises til, når den offentlige indsats ikke slår til. Desuden vil vi arbejde for at øge kendskabet til kvindesygdomme i kommunens sundhedspleje, herunder sikre et tæt samarbejde mellem sundhedsplejerske og jordemoder, som så der kan gribes tidligt ind ved komplikationer i forbindelse med fødsler.

En værdig afslutning
Frederiksberg skal være et godt sted at leve, men også et godt sted at dø. Vi vil sikre, at borgere på Frederiksberg har mulighed for at dø hjemme med særlig støtte og omsorg, så længe det er muligt og ønsket.

Seksuel sundhed
Radikale Venstre arbejder for at sikre seksuel sundhed og trivsel hos alle byens unge, fordi det er afgørende for unges generelle sundhed. Vi vil sikre flere midler til kvalificeret seksualundervisning, så alle unge får den nødvendige viden. Desuden vil vi etablere et rådgivningstilbud med et drop-in-tilbud, hvor man kan blive testet uden henvisning. Samtaler og rådgivning om seksualitet og grænser skal være let tilgængelige, så unge trygt kan navigere i deres egen sundhed og trivsel.

Børn og unges hverdag på Frederiksberg

Radikale Venstre ønsker et Frederiksberg, hvor alle børn og unge har de bedste rammer for at trives - og får den rette hjælp, når de ikke gør det. Vi vil investere i de fællesskabende institutioner som daginstitutioner, folkeskoler og fritidsklubber, og vi vil sikre, at alle børn og unge møder veluddannede pædagoger og lærere på deres vej. Børn og unge skal kunne bruge byen og sætte deres aftryk på den by, hvor de skal leve. En stærk fremtid starter med de små, og vi skal skabe lige muligheder for alle.

Det har vi allerede gjort:

- **Investeringer i børn og unge:** På alle budgetter i den forgangne valgperiode har det haft førsteprioritet for Radikale Venstre at investere i børne- og ungeområdet - og at skåne området for besparelser. Det er vi lykkedes med! Særlig på budgettet for 2025 har vi fået gennemført store investeringer i skoleforbedringer, mindre skoleklasser, to-lærerorning og skolemadsordninger.
- **Forsøg med skolemad:** Radikale Venstre har sikret midlerne til forsøg med skolemad på de første af Frederiksbergs skoler.
- **Børnehavealderen hævet til 3 år:** For at give alle børn muligheden for den bedste start i børnehaven har vi vedtaget, at børnehavealderen er hævet til 3 år fra 2 år og 10 måneder.
- **Et styrket ungeforum og et ungekulturhus på Danasvej:** Radikale Venstre har på de seneste budgetter sikret, at kommunens ungeforum kan få sekretariatsbistand, og at ungeforummet har fået et ungekulturhus på Danasvej.
- **Styrket PPR:** Vi har fået afsat ekstra midler til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Investeringen gør det muligt for skoler og daginstitutioner at arbejde mere forebyggende i relation til børn og unges trivsel.

- **Frederiksberg-modellen for skærmbrug:** Radikale Venstre fik samlet alle kommunalbestyrelsens partier om en Frederiksberg-model for brug af skærme i kommunens daginstitutioner, skoler, SFO'er og klubber. Med inddragelse af skoler, forældre, elever og eksperter har modellen resulteret i en række anbefalinger til sunde skærmvaner, som den enkelte skolebestyrelse kan anvende i sin skærmpolitik.

- **Teknologiforståelse i skolen:** Vi har fået afsat midler til, at lærere får efteruddannelse til at kunne undervise i teknologiforståelse, og til indkøb af udstyr, så eleverne kan lære om teknologiforståelse og opnå digital dannelse på praktisk og forståelig måde.

- **Plads til børn med særlige behov:** I den seneste periode har vi på fire af kommunens skoler etableret mellemformsgrupper, som skal bygge bro mellem almenundervisning og specialundervisning. Desuden har vi skabt en ny model for basispladser i kommunens daginstitutioner, herunder 30 nye basispladser til børn med særlige behov.

- **Udvidelse af fritidspasordningen:** For Radikale Venstre er det vigtigt, at alle børn får muligheden for at gå til fritidsaktiviteter i deres fritid. I den forgangne periode har vi derfor fået udvidet fritidspasordningen, som giver forældre mulighed for tilskud til kontingentet til børns fritidsaktiviteter.

- **24 elever i klasserne:** For at sikre alle børn et læringsmiljø, hvor de kan trives og udvikle sig, har vi sikret de økonomiske midler til, at der kan være højst 24 elever i klasserne i hver nyopstartet børnehaveklase fra skoleåret 2024/2025.

Det vil vi gøre:

Bedre normeringer og dygtige pædagoger
Radikale Venstre arbejder for at sikre Frederiksbergs børn den højeste kvalitet i kommunens vuggestuer og børnehaver. Derfor skal vi fortsat investere i bedre normeringer, ligesom vi skal investere i, at der bliver langt flere uddannede pædagoger i kommunens børnehaver og vuggestuer. Pædagoger udgør kun ca. halvdelen af personalet i landets dagtilbud - også på Frederiksberg. Det er vores ambition, at tre ud af fire voksne skal være uddannede pædagoger, og at vi på sigt skal indføre forberedelsestid til pædagoger.
Vi vil sikre en tidlig indsats mod mistrivsel hos byens børn, og derfor vil vi udbygge indsatsen med socialfagligt personale i daginstitutionerne og sikre et stærkt forældresamarbejde.

Veluddannede lærere med god forberedelsestid
Frederiksbergs skoler skal tiltrække de dygtigste lærere, og det kræver gode arbejdsforhold. Derfor skal vi sikre, at kommunens lærere har tid til at forberede god undervisning og til forældrekontakt. Vi skal både sikre mulighederne for kompetenceudvikling og veluddannede kollegaer, så lærerne har mulighed for at udvikle sin undervisning.

Frihed til Frederiksbergs skoler
Kommunen skal skabe de bedst mulige rammer for Frederiksbergs skoler og sikre ensartet kvalitet på tværs af skolerne. Men det er skoleledere og lærere, der skal udfylde rammerne i samarbejde med forældre og elever. Derfor er det vigtigt for Radikale Venstre, at byens skoler fortsat skal have mulighed for at fordele sine ressourcer og foretage prioriteringer efter lokale forhold.

Den enkelte skole skal ligeledes have mulighed for at vælge, om de vil lægge et særligt fokus på eksempelvis idræt, naturvidenskab, sprog eller kunst.

Gratis skolemad til alle børn
Radikale Venstre mener, at alle skolebørn skal have et gratis, sundt og mættende måltid hver dag. Vi har allerede fået sat penge af til forsøg med skolemad på flere af Frederiksbergs folkeskoler, og ordningen får gode tilbagemeldinger. Radikale Venstre vil (gradvist om nødvendigt) dog gå hele vejen: skolemad skal være gratis og en mulighed på alle byens folkeskoler, fordi vi ved, at det vil fremme alle børns sundhed, trivsel og læringsbetingelser, uanset baggrund.

Flere mellemformer og en styrket specialskole
I Frederiksbergs skoler skal der være plads til, at alle børn er forskellige. Derfor skal vi fortsat støtte elever med særlige behov på alle kommunens skoler, blandt andet ved nye mellemformsgrupper, som skal være bindeleddet mellem almenundervisning og specialundervisning. Vi skal sikre mellemformsgrupper i både indskolingen, på mellemtrinnet og i udskolingen på alle kommunens folkeskoler. Desuden skal vi sikre midlerne til udvikling af kommunens specialskole Skolen ved Nordens Plads, så alle skolens elever sikres trygge og professionelle rammer for deres læring.

Bevar 10. klasse
Radikale Venstre er imod regeringens afskaffelse af 10. klasse og vil arbejde aktivt, både nationalt og lokalt for at sikre kommunens unge muligheden for dette ekstra år, inden de skal vælge uddannelsesretning.

En særlig indsats for børn og unges mentale sundhed
Radikale Venstre vil udvide "Åbent tilbud for mental sundhed" , så børn og unge i mistrivsel og deres pårørende kan få hurtig hjælp med fleksible tilbud af høj kvalitet. Tilbuddet indeholder

allerede evidensbaserede tilbud til eksempelvis forebyggelse og behandling af angst og spiseforstyrrelser (STIME) - uden brug for henvisning fra læge eller skole. Som anbefalet af Trivselskommissionen vil vi udvide tilbuddet med et lettilgængeligt pædagogisk og socialfagligt tilbud, som heller ikke kræver visitation, og hvor unge i mistrivsel kan henvende sig for at få hjælp, eksempelvis psykologsamtaler.

Gode fritidsinstitutioner og fællesskaber uden for skolen
Radikale Venstre vil sikre, at alle børn i skolealderen har adgang til stærke fællesskaber i deres SFO eller klubtilbud. Derfor er det afgørende, at vi sikrer en høj kvalitet i både SFO'er og klubber, og at vi sikrer midlerne til, at børn og unge kan møde spændende aktiviteter - også de ældste klasser i folkeskolen. Vi vil arbejde for, at både SFO'er og klubber har mere åbent: SFO'erne skal have maksimalt to lukkeuger om sommeren, og i hverdagen skal klubberne holde længere åbent. Desuden vil vi styrke ungdomsskolen, og vi vil sikre, at alle børn og unge kan bliver introduceret til byens idrætsforeninger, kunst og kultur og andre fritidstilbud.

Mindre skærm - mere fællesskab
Digitale teknologier kan gøre en positiv forskel i skolen, når de bliver brugt med et klart fagligt og pædagogisk formål. Skærmene må dog ikke træde i stedet for fysiske fællesskaber, og derfor skal vi sikre sunde skærmvaner blandt børn og unge i byens skoler, SFO'er og fritidsklubber. Radikale Venstre er glade for "Frederiksberg-modellen", hvor det er skolebestyrelsen på den enkelte skole, der fastlægger principperne for skærmbrug. Radikale Venstre mener dog, at skærmene bør spille en mindre rolle, og at vi skal prioritere midlerne til nye og bedre undervisningsmaterialer, som kan bruges til praktisk undervisning.

Fremtidens kompetencer som en del af skoledagen
Radikale Venstre vil arbejde for, at entreprenørskab og iværksætteri bliver en integreret del af fag som matematik, samfundsfag og naturfag. I samarbejde med det lokale erhvervsliv skal vi give eleverne flere af fremtidens kompetencer: kreativ problemløsning, kritisk tænkning og initiativrigdom. Desuden vil vi videreføre teknologiforståelse som et element i skolen.

Skoler med godt indeklima og plads til leg
Det er afgørende for børn og unges skoledag, at skolebygningerne har et godt indeklima og udearealer med plads. Frederiksberg Kommune har et stort efterslæb på renoveringer af kommunens bygninger, herunder skolebygninger, hvoraf flere er nedslidte og utidssvarende, og hvor pladsen er trang. Moderniseringer og energioptimeringer kan bidrage til bedre indeklima, og derfor vil Radikale Venstre prioritere byens skoler i bygningsrenoveringerne. Vi vil desuden prioritere skolernes udemiljøer, så alle elever har attraktive forhold til at lege og være sammen i, fordi bevægelse og leg giver bedre trivsel og læring. Den nødvendige plads skal derfor prioriteres til eleverne, også over fx parkeringspladser.

Nye og grønne legepladser
Radikale Venstre ønsker flere gode og grønne legepladser i hele byen. Allerede på budgettet for 2025 har vi fået afsat penge til renovering af nogle af byens legepladser og til en ny naturlegeplads ved Bispeengbuen. Radikale Venstre vil afsætte flere midler til at opgradere byens eksisterende legepladser, så de bliver mere inspirerende at lege på og fyldt med natur, og til at åbne nye, grønne legepladser de steder, hvor der er langt til gode legefaciliteter.

Et styrket elev- og ungedemokrati
Radikale Venstre mener, at eleverne skal have større indflydelse på deres skole, og derfor vil vi investere i både de lokale elevråd og fælleselevrådet. Vi vil give skolerne redskaberne til at styrke elevrådene, så eleverne tidligt får erfaring med at påvirke deres hverdag på demokratisk vis.

Vi vil styrke Frederiksberg ungeforum, så det fortsat kan være talerør for Frederiksbergs unge, og vi vil sikre, at ungeforummet involveres tidligt i beslutninger, som har betydning for unges hverdag, sundhed og trivsel. Desuden skal der afholdes et årligt møde mellem Magistraten og ungeforummet, hvor der sættes fokus på unges liv på Frederiksberg. Overetagen i bygningen på Danasvej, hvor ungekulturhuset i dag er placeret, skal gradvist overgå til de unge og blive et centrum for ungeindflydelse.

De unge skal desuden have direkte indflydelse på kommunens miljø- og klimapolitik. Ved at nedsætte et lokalt ungeklimaråd kan unges idéer til at gøre byen grønnere samles og indgå i kommunalbestyrelsens arbejde.

Fritids- og studiejobs til alle unge

Radikale Venstre vil sikre, at kommunen kan garantere alle unge et fritidsjob.. At have et fritidsjob er en mulighed for at gøre sine første erfaringer med arbejdsmarkedet. Desuden vil arbejde for, at det bliver nemmere for kommunens studerende på videregående uddannelser at finde et studiejob, der som studerende ofte er en nødvendighed for at kunne betale en høj husleje i byens kollegieværelser eller lejligheder. Derfor vil vi arbejde for en lokal "jobbank", som kan være kontaktflade mellem byens virksomheder, institutioner og unge.

Giv de unge lettere adgang til at bo og leve i byen

Frederiksberg er en af de dyreste kommuner at bo i. Radikale Venstre ser med bekymring på de stigende boligpriser, som tvinger mange unge væk fra byen. Derfor skal vi sikre boliger, som er til at betale, eksempelvis studieboliger, bofællesskaber eller nye almene boliger, så både studerende og andre unge i begyndelsen af arbejdslivet har råd til at bo i vores by.

Desuden vil vi sikre, at alle unge på Frederiksberg har mulighed for at dyrke forskellige fritidsinteresser, herunder kultur og idræt. Dette kan dog ofte være dyrt. Radikale Venstre vil derfor blandt andet arbejde for, at der i samarbejde med byens kulturinstitutioner og virksomheder etableres et kulturpas, der sikrer unge adgang til kulturelle tilbud.

Der er brug for en plan B

En by med plads til alle

Radikale Venstre ønsker et Frederiksberg, hvor alle har mulighed for at bo, arbejde og leve et godt liv. Vi skal sikre, at unge og familier har råd til at bo i vores by, og byens erhvervsliv skal styrkes med bedre rammer for iværksættere, små butikker og håndværkere samtidig med, at Frederiksberg udvikler sig som en stærk videns- og erhvervsby. Vi skal fastholde Frederiksberg som en by, hvor alle basale fornødenheder kan nås på 15 minutter til fods. Byen skal skabe de bedste rammer for at dyrke idræt og for et stærkt kulturliv, og byrummet skal være åbent og tilgængeligt for alle, så gader, legepladser og grønne områder bliver levende mødesteder.

Det har vi allerede gjort:

- **Genopretning af økonomien:** Radikale Venstre har spillet en aktiv rolle i arbejdet med at genoprette kommunens økonomi. Vi overtog en kommuneøkonomi, som var underfinansieret, og hvor der ikke var råd til at udnytte kommunens anlægsloft og indhente det store efterslæb på vedligehold af kommunens bygninger.

- Vi har fra første dag haft fokus på økonomistyring, og selvom det har kostet både besparelser og skattestigninger, har vi været med til at sikre, at der var råd til et tilstrækkeligt serviceniveau for kommunens borgere. Arbejdet har desuden resulteret i en masterplan for økonomistyringen på det specialiserede socialområde.

- **Plads til forskellige boliger:** Frederiksberg skal være en by med plads til alle. Derfor har vi vedtaget en ny boligpolitik med krav om 25 pct. almene boliger i alle boligprojekter, så vi sikrer betalbare boliger. Desuden indeholder den nye kommuneplan bestemmelser om forskellige ejerformer og boformer med plads til fællesskaber.

- **En aktiv erhvervspolitik:** Frederiksberg skal være et attraktivt sted at være erhvervsdrivende. Derfor indeholder kommunens nye erhvervspolitik én indgang til erhvervsservice, uanset hvad man har brug for vejledning til. Desuden har vi fået afsat midler til en erhvervspulje i både 2024 og 2025, hvor virksomheder kan søge om midler erhvervsnetværk og projekter inden for byudvikling og turisme, og vi har etableret et forum for erhvervsudlejere og andre initiativer for at imødegå tomme butikslokaler i byen.

- **Bedre adgang til offentlige toiletter:** For at alle kan bruge byrummet aktivt, har vi på budgetterne fået afsat midler til flere offentlige toiletter og til at tydeliggøre placeringen af offentlige toiletter i byen, eksempelvis via app-løsninger.

- **Biblioteket på Danasvej bevares:** Biblioteket er et mødested for alle byens borgere. Derfor har det været vigtigt for Radikale Venstre at sikre midlerne til at bevare biblioteksafdelingen på Danasvej.

  Mere belysning i byen: På budgettet for 2025 har vi fået afsat midler til mere belysning i byen, så alle færdes trygt i byen - også om aftenen.

- **Meget mere kultur:** For Radikale Venstre er det vigtigt, at Frederiksberg har et mangfoldigt kulturliv. I den seneste periode har vi derfor vedtaget en musikstrategi, som skal sikre mødesteder for musik, og at alle børn og unge kan møde og udøve musik. Desuden har vi fået etableret et kunstråd på Frederiksberg.

- **Områdefornyelse ved Nordens Plads:** Nordens Plads skal være centrum for områdefornyelsen af Nordens Kvarter. Flere mødesteder, mere bynatur og bedre forbindelser til hverdagens destinationer skal desuden skabe et mere sammenhængende og attraktivt kvarter.

- **Udviklingsplan for Hospitalshaven:** Alle partier har i enighed vedtaget en udviklingsplan for Hospitalshaven, som både skal sikre blandede bo- og ejerformer, og som har bevaring og renovering i fokus.

Det vil vi gøre:

Råd til velfærd i fremtiden

For Radikale Venstre er økonomisk ansvarlighed en forudsætning for, at vi kan investere i velfærd, udvikling og en grønnere by. Det har højeste prioritet, at kommunen har råd til at tilbyde kommunens borgere det rette serviceniveau - både nu og i fremtiden. Derfor vil vi fortsat arbejde for at sikre, at Frederiksberg Kommune har en solid økonomi.

I budgettet for 2023 og 2024 hævede vi skatten, men aftalte også gradvist at sænke den igen. Det skal vi gøre, når der er råd til det. For Radikale Venstre er det dog ikke et mål i sig selv at have den laveste kommuneskat. Vi skal sikre, at kommunen har råd til at tilbyde borgerne et ordentligt serviceniveau.

Flere forskellige bolig- og ejerformer

Radikale Venstre vil sikre, at byen tilbyder forskellige bolig- og ejerformer. Vi skal have flere andelsboliger og byggefællesskaber, flere ejerboliger og flere almene boliger. Det kan både ske ved transformation af eksisterende bygninger og ved nybyggeri. I den forbindelse skal vi naturligvis bygge bæredygtigt, mens den sociale bæredygtighed er lige så vigtig. Der er både brug for flere ungdomsboliger og plejeboliger, men også flere familieboliger, som er til at betale. Desuden skal vi sikre rammerne for flere fællesskabsorienterede boliger, herunder bofællesskaber for seniorer, flere generationer eller for enlige forsørgere.

Byudviklingsområder

I de kommende år skal vi udvikle Hospitalshaven som nyt byområde. Kommunen overtager de første bygninger i 2027, men udviklingen vil strække sig over mange år. Radikale Venstre vil sikre rammerne for, at kreative erhverv og innovative virksomheder vil etablere sig og være med til at udvikle området, ligesom vi skal sikre, at der fortsat er masser af aktivitet i området.

I områdefornyelsen af Nordens Kvarter vil Radikale Venstre prioritere borgerinvolvering og grønne områder højt med inspiration fra den vellykkede plads bag Domus Vista.

En aktiv erhvervspolitik

Radikale Venstre vil sikre, at Frederiksberg skruer endnu mere op for sin erhvervsservice. Vi skal prioritere et levende handelsliv med gode relationer til Erhvervsforeningen og andre netværk blandt Frederiksbergs virksomheder, som primært beskæftiger sig med handel, håndværk og service, videnrådgivning, kulturerhverv og digitalisering. Vi skal fortsat tilbyde byens virksomheder en god velkomst med god og relevant service, ligesom vi skal inddrage erhvervslivet aktivt i byudviklingen.

Det bedste sted at være iværksætter

Radikale Venstre vil sikre, at kommunen understøtter byens iværksættere bedst muligt, blandt andet ved at facilitere iværksættermiljøer, og ved at kommunen kan invitere iværksættere til at løse problemer, eksempelvis inden for data og byudvikling. Radikale Venstre ønsker desuden en mere målrettet erhvervspolitik, som skaber arbejde til flere, herunder flexjobbere, fritidsjobs og småjobs.

Styrket kulturliv og kulturiværksætteri på Frederiksberg

Radikale Venstre vil arbejde for, at teater- og kulturlivet på Frederiksberg får de bedste rammer. Derfor vil vi prioritere at finde en holdbar løsning for økonomien på teatrene Riddersalen og Aveny T. Vi skal desuden sikre, at Frederiksberg bliver et godt sted at være iværksætter inden for kulturelle og kreative fag, som URBAN13 er et godt eksempel på.

Åbn byrummet op for alle

Det udvendige byrum på Frederiksberg tilhører alle byens borgere, og derfor er det vigtigt for Radikale Venstre, at byrummet indrettes, så alle borgere kan bruge det, og det kan imødekomme forskellige behov. Byens legepladser skal eksempelvis ikke kun være for børnene, men også være grønne og have bænke til ophold, ligesom der skal være offentlige toiletter i nærheden. Byrummet skal kunne bruges til forskellige aktiviteter, eksempelvis idræt, ligesom byens gader og veje skal kunne lukkes og bruges til arrangementer i afgrænsede perioder, fx om sommeren.

Mere idræt og kultur i børnenes hverdag

Radikale Venstre arbejder for, at alle byens børn har adgang til forskellige kulturelle tilbud og idrætsgrene. Derfor vil vi først og fremmest sikre økonomien til en samlet kultur- og musikskole. Desuden vil vi udbygge samarbejde mellem byens idrætsforeninger, skoler og fritidstilbud, blandt ved at idrætsforeningerne kan komme til børnene og anvende skolernes faciliteter. Alle børn skal introduceres til teater og andre kulturtilbud i skolen, blandt andet gennem Musikhøjskolen.

En stærk vidensby er en stærk erhvervsby

Frederiksberg er hjemsted for flere af Danmarks videregående uddannelsesinstitutioner, herunder to universiteter. Byen har derfor derfor en stor andel studerende og desuden stor andel højtuddannede borgere. Dette skaber et solidt fundament for erhvervslivet og de lokale vidensmiljøer. Derfor er Radikale Venstre generelt imod at begrænse optaget på universiteterne og imod at forkorte kandidatuddannelser, selvom vi hilser erhvervskandidater velkomne.

Uddannelsesinstitutionernes tilstedeværelse i kommunerne skaber dog også muligheder for, at kommunen kan samarbejde med både dem, erhvervslivet og de lokale vidensmiljøer. De muligheder mener Radikale Venstre, at vi skal udnytte. Vi vil styrke samarbejdet om udviklings- og innovationsprojekter, som fremmer digitalisering og den grønne omstilling. Vi vil styrke samarbejdet at udbyde opgaver til de studerendes projekter, ligesom vi vil sikre, at kommunen og vores virksomheder skaber muligheder for de studerende på de ny erhvervskandidatuddannelser.

En god værtsby for internationale borgere

Frederiksberg skal være en attraktiv by for internationale borgere. Derfor vil Radikale Venstre arbejde for, at byen bliver en endnu bedre værtsby for de internationale borgere, der kommer til Frederiksberg for at arbejde eller studere. Eksempelvis skal vi skabe flere muligheder for studiejobs for internationale studerende og have fokus på, at partnere og børn til internationale borgere kan finde sig til retten i byen, herunder på arbejdsmarkedet og i daginstitutioner, skoler og fritidsaktiviteter.

Ansvar for flygtninge som nye medborgere

For Radikale Venstre har det høj prioritet, at de flygtninge, som har fået ophold i vores by, bliver hjulpet godt i gang med job og uddannelse. Derfor skal vi blandt andet sikre fortsat adgang til sprogkurser samt modtageklasser for de mindste.

Radikale Venstre Frederiksberg

Facebook: facebook.com/RadikaleVenstreFrederiksberg

Tlf: +45 33 37 47 47
radikale@radikale.dk / frederiksberg@radikale.dk
radikale.dk

Fotokredit
Forside: Getty Image Signature
Side 2: Magnus Hegelund
Side 15: Pixabay